

5.7.2011

J.nr.: 2011-V4-295-00014/STIJ

Rapport om Veterinærrejseholdets kontrol i 50 slagtesvinebesætninger i 2011..

Fødevarestyrelsens Veterinærrejsehold har i foråret 2011 kontrolleret 50 tilfældigt udvalgte slagtesvinebesætninger. Kontrollen blev gennemført i både store og små slagtesvinebesætninger.

Kontrollen er gennemført som tematisk kontrol, hvor reglerne omkring behandling og pasning af syge og tilskadekomne svin, og reglerne omkring indretning af sygestier er kontrolleret.

Formålet med kontrollen var at afdække om, syge eller tilskadekomne slagtesvin gives en omsorgsfuld og passende behandling i tilfælde af sygdom eller tilskadekomst, herunder om syge grise sættes i hensigtsmæssigt indrettede sygestier.

Kontrollen afslørede store problemer i besætningerne med håndteringen af syge dyr, samt med overholdelsen af reglerne vedrørende indretning af sygestier.

Veterinærrejseholdet fandt bla. at:

- Grise med smertevoldene infektioner i led og knogler ikke behandles tilstrækkeligt med antibiotika og ikke sættes i sygestier med blødt underlag
- Grise med halebid ikke isoleres fra andre grise
- Grise med store navlebrok og navlebrok med sår, ikke opstaldes i stier med blødt strøet leje, sådan som det Veterinære Sundhedsråd anbefaler
- Syge grise ikke tilses af en dyrlæge, men behandles af besætningsejeren, og ofte bliver en evt. behandling ikke fulgt op, sådan at det sikres at grisen er blevet rask.
- Grise med alvorlige eller uheldelidende lidelser ikke aflives rettidigt.
- Grisene i mange besætninger ikke tildeles tilstrækkeligt rode- og beskæftigelsesmateriale.

I 58 % af de kontrollerede besætninger har Veterinærrejseholdet konstateret overtrædelser af reglerne vedrørende behandling og pasning af syge og tilskadekomne grise.

Hvis overtrædelser vedr. anvendelsen af veterinære lægemidler og overtrædelser udenfor fokus området medregnes, var der samlet set sanktioner i 62 % af de kontrollerede besætninger.

Alle kontroller er gennemført uanmeldt af dyrlæger fra Veterinærrejseholdet.

Kontrollens resultat.

50 besætninger med slagtesvin er kontrolleret. Heraf var de 19 besætninger større slagtesvinebesætninger med over 3000 slagtesvin og de 31 besætninger mindre slagtesvinebesætninger med under 1500 slagtesvin.

19 besætninger er kontrolleret uden anmærkninger (38 %)

2 besætninger er politianmeldt på grund af grovere uforsvarlig behandling af dyr.

18 besætninger har fået påbud i medfør af Dyreværnsloven pga. uforsvarlig behandling af syge grise eller mangelfuld indretning af sygestier (6 besætninger).

9 besætninger har fået indskærpet dyrevelfærdsreglerne vedr. håndtering af syge dyr og korrekt indretning af sygestier.

2 besætninger har fået sanktioner vedrørende andre overtrædelser af lovgivningen.

Ved kontrollen blev der konstateret kritisable forhold vedrørende opstaldning og behandling for i alt 95 syge eller tilskadekomne svin.

7 svin blev aflivet på opfordring af den kontrollerende dyrlæge, med baggrund i Dyreværnslovens § 20 stk. 2 hvori det anføres, at en dyrlæge skal opfordre den ansvarlige til at lade et dyr aflive, såfremt det vurderes at dyret ikke kan helbredes eller at det vil medføre unødigt lidelse af lade dyret leve.

I alt har 62 % af de kontrollerede besætninger overtrådte reglerne.

	Ingen Anmrk.	Politian-meldt	Påbud	Indskærpelse	Andre sager	I alt Besætn.
Store besætninger	6	1	9	2	1	19.
Mindre besætninger	13	1	9	7	1	31
	19 (38 %)	2 (4 %)	18 (36 %)	9 (18 %)	2 (4 %)	50

Tabel 1. Opgørelse over resultatet af Veterinærrejsesholdets kontrol i 50 tilfældigt udvalgte svinebesætninger.

Sanktionering af konstaterede forhold.

I de 50 kontrollerede besætninger er sanktionerne vedrørende håndtering af syge og tilskadekomne dyr, og forhold vedrørende indretning af sygestier vist i tabel 2.

De enkelte sanktioner kan omfatte flere dyr, og i de enkelte besætninger kan der være flere forskellige sanktioner.

Veterinærrejsesholdet har i mange besætninger konstateret, at syge dyr der har behov for ekstra varme, plads og blødt underlag, ikke var sat i sygesti, samt at sygestierne ikke var indrettet med et tilstrækkeligt blødt leje, således at f.eks. halte dyrs lidelse mindskes mest muligt.

Gris med ældre halebid, der ikke var isoleret fra andre grise i en sygesti. Grisen blev aflivet på dyrlægens opfordring.

Beskrivelse	Politianm.	Påbud	Indskærpelse
Svin ikke behandlet forsvarligt jf. § 1 i Dyreværnsloven	2	8	
Svin ikke behandlet omsorgsfuldt jf. § 2 i Dyreværnsloven	1	5	
Syge el. tilskadekomne svin har ikke fået en passende behandling eller er ikke om fornødent isoleret i sygesti jf. § 5 i bekg. 707 om beskyttelse af landbrugsdyr	1	11	4
Der var ikke en sygesti klar til brug jf. § 11a stk. 1 i bekg. 323 om beskyttelse af svin		2	
Der mangler afkølingsfaciliteter eller varmekilde i sygestier jf. § 11a stk.5 i bekg. 323 om beskyttelse af svin		6	6
Manglende blød bund i sygestier jf. § 11a stk.6 i bekg. 323 om beskyttelse af svin	1	11	6

Tabel 2. Overtrædelser af kontrollens tema opgjort på de enkelte forhold

Sti til syge grise uden blødt underlag eller adgang til en varmekilde. Overdækning uden kant betragtes ikke som tilstrækkelig adgang til varmekilde.

Ved kontrollen har Veterinærrejsesholdet haft fokus på behandling af syge dyr og indretning af sygestier. Andre overtrædelser af dyrevelfærdsreglerne er ikke umiddelbart kontrolleret, med mindre der ved kontrollen med fokusemnet er konstateret ulovlige forhold.

Gris med endetarms fremfald som ikke var behandlet eller tilset af en dyrlæge. Grisen blev aflivet på opfordring af dyrlægen

Tabel 3 viser de forhold Veterinærrejseholdet har sanktioneret og som ikke var omfattet af fokus emnet.

Herudover er der i 1 besætning givet en administrativ bøde på 12000 kr. for overtrædelser af regler vedr. anvendelsen af veterinære lægemidler.

Beskrivelse	Politianm.	Påbud	Indskærpelse
Rum og udstyr mangelfuldt vedligeholdt eller med skarpe kanter, der kan skade dyrene jf. §8 i bekg. 707 om beskyttelse af landbrugsdyr			1
Svin har ikke adgang tørt og veldrænet leje, jf. § 12 stk.2 i bekg. 323 om beskyttelse af svin		1	1
Svin havde ikke permanent adgang til beskæftigelsesmateriale jf. § 20 stk.1 i bekg. 323 om beskyttelse af svin	1	1	2
Svin havde ikke permanent adgang til rodemateriale jf. § 20 stk.1 i bekg. 323 om beskyttelse af svin	1	3	3

Tabel 3. Andre overtrædelser af dyrevelfærdsreglerne.

Konklusion.

Veterinærrejseholdets tematiserede kontrol har afsløret alvorlige problemer i danske besætninger med slagtesvin vedr. den besætningsansvarliges håndtering af syge dyr.

I 29 (58 %) ud af 50 kontrollerede besætninger fandt rejseholdet at syge dyr ikke var behandlet eller opstaldet tilfredsstillende.

Der blev i mange besætninger konstateret, at syge grise ikke var sat i en sygesti, således at dyret blev adskilt fra raske artsfæller og havde mulighed for at komme sig.

Når en landmand konstaterer, at en gris er syg skal denne straks flyttes til en sygesti. Sygestien skal have mere plads, ca. det dobbelte areal pr gris i forhold til en normal sti, og være indrettet med et blødt underlag i mindst 2/3 af det krævede minimumsareal.

Desuden skal der i Sygestien være mulighed for at grisen kan afkøles f.eks. ved at lægge sig på et koldt underlag, og grisen skal kunne søge en varmekilde, der kan være et gulv med varme, en varmelampe, et overdækket leje eller et tykt lag strøelse, der delvist kan dække grisen.

Veterinærrejseholdet har i mange besætninger konstateret at sygestierne ikke er indrettet efter gældende regler, herunder at der i mange besætninger ikke er tilstrækkeligt blødt underlag i sygestien.

Der anvendes i mange besætninger hårde gummimåtter som underlag i dele af sygestien. Disse er ikke bløde og eftergivelige, og mindsker derfor heller ikke den smertepåvirkning eller det ubehag syge grise udsættes for, ved f.eks. smertevoldende haltheder, og infektioner i lemmer og led.

Det er generelt Veterinærrejsesholdets vurdering, at sygestier anvendes for lidt og at disse ikke er indrettet så de tilfredsstillende de syge dys behov.

Ofte bruges sygestier også til opstaldning af raske grise. Dette medfører at syge grise ikke får tilstrækkeligt ro og plads i sygestien.

Fremtidige tiltag.

Veterinærrejsesholdet vil tage kontakt til landbruget for en dialog om de ved kontrollen konstaterede problemer i besætninger med slagtesvin.

Herudover vil rejsesholdet orientere Plantedirektoratet, Fødevareregionerne og andre interessenter om vores erfaringer med kontrollen i svinebesætninger.

Veterinærrejsesholdet vil overveje om der skal gennemføres en ny kontrolkampagne i svinebesætninger med fokus på behandling af syge dyr.